

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

08 травня 2019 р.

Київ

№ 323-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 06.05.2019 № 500-01/1754-п, повідомлення про нову державну допомогу Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (вх. № 77-ПДД від 05.02.2019) (далі – Повідомлення), що було подане на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Комітету від 03.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» подано до Антимонопольного комітету України повідомлення про нову державну допомогу, зареєстроване в Комітеті за № 77-ПДД від 05.02.2019.
- (2) Комітетом листом від 19.02.2019 № 500-29/05-2336 Повідомлення залишено без руху та запитано додаткову інформацію.
- (3) Листом від 18.03.2019 № 058/7/2-2088 (вх. № 5-01/3298 від 18.03.2019) (далі – Лист 1) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надано додаткову інформацію до Повідомлення.
- (4) Листом від 06.05.2019 № 058/7/2-3265 (далі – Лист 2) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надано додаткову інформацію.

1.1. Надавач підтримки

- (5) Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент) (01001, м. Київ, вул. В. Житомирська, 15А, ідентифікаційний код юридичної особи 33695540).

1.2. Отримувач підтримки

- (6) Ритуальна служба спеціалізоване комунальне підприємство «Київський крематорій» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – РС «Київський крематорій», Крематорій) (03039, м. Київ, вул. Байкова, 16, ідентифікаційний код юридичної особи 05416768).
- (7) Відповідно до пункту 1.3 розділу 1 Статуту РС «Київський крематорій», затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 28.04.2005 № 708 (у редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 14.02.2014 № 206) (далі – Статут), Крематорій за своєю організаційно-правовою формою є комунальним унітарним підприємством, заснованим на власності територіальної громади міста Києва, належить до сфери управління виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) і безпосередньо підпорядкований Департаменту.
- (8) Пунктом 4.1 розділу 4 Статуту визначено, що майно Крематорія є комунальною власністю територіальної громади міста Києва й закріплене за ним на праві господарського відання.

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (9) Поточне утримання та благоустрій території колумбарію (проведення організаційних заходів у період поминальних днів; здійснення заходів, спрямованих на покращення технічного й санітарного стану території, підвищення рівня благоустрою); проведення робіт із капітального ремонту об'єктів благоустрою; будівництво нового крематорію.

1.4. Очікуваний результат

- (10) Забезпечення утримання та благоустрою колумбарію, створення умов для надання населенню доступних, якісних та безпечних послуг з утримання в належному санітарному стані території колумбарію Київського крематорію, забезпечення та збереження їх технічного та естетичного стану, підвищення експлуатаційних якостей виробничого обладнання та продовження їх строків служби, забезпечення безперебійної роботи підприємства з поховання померлих і надання ритуальних послуг, пов'язаних із кремацією померлих та захороненням їх праху на колумбарії та наданням інших суміжних послуг. Реалізація проекту будівництва дозволить встановити нове сучасне кремаційне обладнання, яке виключить негативний вплив на екологію міста, забезпечить мешканців столиці місцями для поховання урн із прахом та послабить напруження щодо місць захоронення, дасть можливість винести крематорій за межі міста, покращити умови відвідування, покращити умови та якість надання ритуальних послуг.

1.5. Форма підтримки

- (11) Поточні та капітальні видатки.

1.6. Обсяг підтримки

(12) Загальний обсяг підтримки – 33 272,32 тис. грн.

(13) 2019 рік – 26 938,65 тис. грн, з яких:
- поточні видатки – 4 103,85 тис. грн;
- капітальні видатки – 22 834,8 тис. грн.

(14) 2020 рік – 6 333,67 тис. грн, з яких:
- поточні видатки – 4 333,67 тис. грн;
- капітальні видатки – 2 000,0 тис. грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

(15) Закон України «Про поховання та похоронну справу».

(16) Рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік».

(17) Бюджетні запити на 2019 – 2021 роки за кодом програмної класифікації видатків КПКВК 1217310 «Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства» та КПКВК 1216030 «Організація благоустрою населених пунктів».

1.8. Тривалість підтримки

(18) з 01.01.2019 по 31.12.2020.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

(19) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(20) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(21) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

- (22) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (23) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів із благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (24) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів.
- (25) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.
- (26) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (27) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (28) Статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань

знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.

- (29) Згідно з частинами п'ятою та шостою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції: забезпечують будівництво, утримання в належному стані та охорону місць поховання, створюють ритуальні служби тощо. Для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання сільські, селищні, міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.
- (30) Статтею 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу» визначено поняття ритуальної служби – це спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому Законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності.
- (31) Відповідно до пункту 3.2 Правил користування крематоріями, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.08.2013 № 373 (далі – Правила), поховання шляхом кремації проводиться ритуальними службами згідно з укладеним договором-замовленням на організацію та проведення кремації на підставі свідоцтва про смерть, що видається відділом державної реєстрації актів цивільного стану, виконавчим органом сільських, селищних, міських (крім міст обласного значення) рад, консульською установою чи дипломатичним представництвом України.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (32) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні та Листі 1, підтримка за рахунок бюджетних коштів у 2019 році буде спрямована на:
- перспективне проектування будівництва нового крематорію в лівобережній частині міста – 400,0 тис. грн;
 - влаштування мережі пожежної сигналізації міського крематорію – 138,1 тис. грн;
 - влаштування мережі сигналізації загазованості газифікованих приміщень кремаційного корпусу міського крематорію – 1 430,0 тис. грн;
 - влаштування системи теплообмінника міського крематорію – 1 430,0 тис. грн;
 - капітальний ремонт приміщень кремаційного корпусу – 1 698,3 тис. грн;
 - капітальний ремонт ритуального корпусу міського крематорію – 16 469,3 тис. грн;
 - капітальний ремонт обладнання міського крематорію – 2 500,0 тис. грн;
 - заробітна плата з нарахуваннями працівникам ділянки благоустрою та ділянки охорони – 3 283,93 тис. грн;
 - викошування схилів – 146,32 тис. грн;
 - оплата товарів і послуг (утримання ділянки охорони та ділянки благоустрою) – 673,6 тис. грн.

(33) У 2020 році:

- перспективне проектування будівництва нового крематорію в лівобережній частині міста – 2 000,0 тис. грн;
- поточні видатки (заробітна плата з нарахуваннями працівникам ділянки благоустрою та ділянки охорони, викошування схилів, оплата товарів і послуг ділянки охорони та ділянки благоустрою) – 4 333,67 тис. грн.

(34) Відповідно до інформації, наданої в Листі 2, підрядні організації для виконання робіт визначаються відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» з використанням електронної системи закупівель ProZorro.

(35) Відповідно до Листа 1 та Листа 2 у структурі РС «Київський крематорій» є ділянка з благоустрою території та ділянка охорони. Загальна площа колумбарію становить 10,8 га. Утримання об'єктів благоустрою колумбарію проводиться за рахунок місцевого бюджету у вигляді поточних субсидій та капітальних трансфертів (заробітна плата з нарахуваннями 100 % з місцевого бюджету 24 працівникам ділянки з охорони та ділянки з благоустрою, оплата послуг і товарів, викошування схилів). Фінансування з місцевого бюджету спрямоване виключно на покриття витрат, які пов'язані з утриманням та благоустроєм міських кладовищ (колумбаріїв), та не покриває витрат, пов'язаних із госпрозрахунковою діяльністю. Для виготовлення та реалізації предметів ритуальної належності підтримка за рахунок коштів місцевого бюджету не використовується.

(36) Згідно з інформацією, наданою в Листі 1, Крематорій надає платні послуги:

- ритуальні послуги, що входять до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг;
- ритуальні послуги, що надаються за згодою сторін.

(37) Згідно з інформацією, наданою в Листі 1, питома вага витрат (оплата праці й нарахування на заробітну плату, оплата товарів, робіт та послуг), які покриваються за рахунок надання платних послуг, у 2019 році становить 89,95 %.

(38) Ціни на ритуальні послуги, що надаються за згодою сторін, затверджуються та встановлюються наказом РС «Київський крематорій». До таких послуг належать:

- послуги з підготовки померлого до поховання;
- послуги з підготовки та проведення поховання;
- послуги з облаштування місця поховання та благоустрою відведеної ділянки під поховання;
- кремація останків домашніх тварин;
- послуги у сфері поводження з небезпечними відходами.

(39) Ціни на ритуальні послуги, що входять до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, затверджені розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) № 665 від 24.04.2012 «Про встановлення тарифів на ритуальні послуги, які включено до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг» (далі – Розпорядження № 665). До таких послуг належать:

- оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховань;
- оформлення свідоцтва про поховання;
- кремація померлого (стандартна домовина);
- кремація померлого (спеціальна домовина);

- поховання урни з прахом померлого в колумбарну нішу літньої пори;
- поховання урни з прахом померлого в колумбарну нішу зимової пори;
- підпоховання урни з прахом померлого у колумбарну нішу літньої пори;
- підпоховання урни з прахом померлого у колумбарну нішу зимової пори.

- (40) Відповідно до Листа всі ціни розраховані на підставі Єдиної методики визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, затвердженої наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 № 194, із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 12.05.2009 № 128 та наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 22.02.2012 № 75 (далі – Методика).
- (41) Відповідно до Листа тарифи на ритуальні послуги, що входять до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг на 2019 рік, є збитковими. Так, тариф на послугу «Кремація померлого (стандартна домовина)» затверджено на рівні 445,0 грн, розрахунок мав би бути на рівні 1 740,0 грн (з урахуванням зростання складових на тариф: заробітна плата, енергоресурси тощо). Відповідно до Методики до вартості послуг включено амортизацію основних виробничих засобів, проте на рівні 2012 року. На 2019 рік знос основних засобів становить 86,2 %.
- (42) Відповідно до Листа рахунки Крематорію розподілені щодо видів діяльності:
- кошти міського бюджету зараховуються на рахунок, відкритий в Управлінні державної казначейської служби України у Голосіївському районі міста Києва;
 - для здійснення комерційної діяльності використовується рахунок в акціонерному товаристві комерційному банку «Приватбанк».
- (43) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, в Україні функціонують три крематорії: у місті Києві – РС «Київський крематорій» та містах Одесі та Харкові.
- (44) Відповідно до статті 1 Закону державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (45) Враховуючи, що:
- РС «Київський крематорій» є єдиним крематорієм у місті Києві;
 - відповідно до Правил та Закону України «Про поховання та похоронну справу» поховання шляхом кремації проводиться ритуальними службами, які за визначенням є спеціалізованими комунальними підприємствами;
 - ціни на послуги, що входять до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, встановлені для РС «Київський крематорій» Розпорядженням № 665 та не змінювались із 2012 року;
 - частина підтримки спрямована на здійснення заходів із благоустрою та охорони місць поховань, які відповідно до Закону України «Про поховання та похоронну справу» здійснюються за рахунок коштів місцевого бюджету, підтримка у формі поточних та

капітальних видатків РС «Київський крематорій», що надається відповідно до рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік» та Бюджетних запитів на 2019 – 2021 роки за кодом програмної класифікації видатків КПКВК 1217310 «Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства» та КПКВК 1216030 «Організація благоустрою населених пунктів» обсягом 33 272,32 тис. грн, не спотворює та не може спотворювати економічну конкуренцію, а отже, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

(46) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що на сьогодні поховання шляхом кремації відповідно до Правил може здійснюватися ритуальними службами які відповідно до статті 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу» є спеціалізованими комунальними підприємствами, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому Законом.

(47) Разом з тим слід зазначити, що:

- державна підтримка РС «Київський крематорій» повинна спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані зі здійсненням заходів із благоустрою, охороною місць поховання, будівництвом нового крематорію, проведенням капітальних ремонтів та влаштуванням Крематорію та його обладнання, та в жодному разі не повинна покривати витрати на здійснення іншої комерційної діяльності;
- використання коштів державної підтримки Крематорієм для здійснення іншої комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги.

(48) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надає Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) ритуальній службі спеціалізованому комунальному підприємству «Київський крематорій» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), відповідно до рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік» та Бюджетних запитів на 2019 – 2021 роки за кодом програмної класифікації видатків КПКВК 1217310 «Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства» та КПКВК 1216030 «Організація благоустрою

населених пунктів», у формі поточних та капітальних видатків на період з 01.01.2019 по 31.12.2020 обсягом 33 272,32 тис. гривень, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ